

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
I. PROCES DIAGNOZY	13
1. Proces diagnostyczny	15
1.1. Diagnoza jako proces kliniczny	16
1.2. Modele diagnozowania	20
1.2.1. Model GAP (<i>Guidelines for the Assessment Process</i>)	22
1.2.2. Procedura pięciu kroków w diagnozowaniu	23
1.2.3. Model według Paluchowskiego	25
1.3. Typy diagnoz	33
1.4. Klasyfikacje diagnostyczne	38
1.4.1. DSM (<i>Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders</i>)	39
1.4.2. ICD (<i>International Classification of Diseases</i>)	42
1.4.3. Klasyfikacje uzupełniające (DC:0-3 i DC:0-5 oraz ICF)	50
1.5. Diagnoza jako element konceptualizacji	55
1.6. Specyfika diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży	57
1.6.1. Cechy rzetelnej diagnozy psychologicznej	58
1.6.2. Psycholog diagnosta oraz jego kompetencje	60
1.6.3. Współpraca z rodzicami w diagnostyce dzieci i młodzieży	62
1.6.4. Specyfika relacji psychologa z dzieckiem lub nastolatkiem	66
1.6.5. Warunki badania psychologicznego dziecka	68
1.7. Środowisko szkolne a diagnoza psychologiczna	69
1.7.1. Znaczenie jakości środowiska szkolnego w diagnostyce dzieci i młodzieży	70
1.7.2. Znaczenie wykluczenia rówieśniczego i przemocy wśród rówieśników w diagnostyce dzieci i młodzieży	72

1.7.3. Ocena środowiska szkolnego	75
1.7.4. Kiedy ocena środowiska szkolnego jest potrzebna?	79
II. DIAGNOZA WYBRANYCH ZABURZEŃ	83
1. Najczęściej diagnozowane trudności u dzieci i młodzieży	85
2. Diagnoza zaburzeń lękowych u dzieci i młodzieży	92
2.1. Rodzaje zaburzeń lękowych	96
2.2. Diagnoza w kierunku zaburzeń lękowych	100
2.3. Różnicowanie zaburzeń lękowych u dzieci i młodzieży	107
3. Mutyzm	112
3.1. Kryteria klasyfikacyjne mutyzmu	115
3.2. Różnicowanie mutyzmu z innymi zaburzeniami	117
3.3. Diagnoza i terapia	118
4. Diagnoza zaburzeń nastroju	121
4.1. Klasyfikacje diagnostyczne	123
4.2. Objawy zaburzeń depresyjnych u dzieci i młodzieży	126
4.3. Proces diagnostyczny	128
4.4. Zaburzenia współwystępujące	130
5. Diagnoza zaburzeń po stresie traumatycznym	135
5.1. Kryteria diagnostyczne	136
5.2. Zaburzenia po stresie traumatycznym a zaburzenia adaptacyjne	143
5.3. Diagnoza różnicowa zaburzeń po stresie traumatycznym	145
6. Diagnoza zaburzeń przywiązania	154
6.1. Kryteria diagnostyczne	154
6.2. Diagnoza różnicowa zaburzeń przywiązania	157
6.3. Obserwacja więzi jako element diagnozy	161
7. Diagnoza zespołu nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi	163
7.1. Kryteria diagnostyczne	164
7.2. Diagnoza różnicowa zaburzeń hiperkinetycznych	166
7.3. Trudności diagnostyczne	173
8. Diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu	176
8.1. Kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu	177
8.2. Diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu	189
8.3. Wyzwania diagnostyczne oraz diagnoza różnicowa	198

9. Diagnoza zaburzeń zachowania dzieci i młodzieży	206
9.1. Kryteria diagnostyczne	209
9.2. Diagnoza różnicowa i współwystępowanie	218
9.2.1. Zaburzenia opozycyjno-buntownicze – klasyfikacja i różnicowanie	220
10. Diagnoza spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD) ...	228
10.1. Klasyfikacje diagnostyczne FASD	231
10.2. Rozpoznanie i różnicowanie spektrum FASD	236
10.3. Postępowanie diagnostyczne	243
10.4. Diagnoza różnicowa FASD	246
10.5. Trudności diagnostyczne dotyczące FASD	248
III. SPECYFICZNE ASPEKTY DIAGNOZY	253
1. Diagnoza neuropsychologiczna dzieci i młodzieży	255
1.1. Specyfika neuropsychologii rozwojowej	256
1.2. Wskazania do konsultacji neuropsychologicznej	258
1.3. Rozwojowa ocena neuropsychologiczna	261
1.3.1. Struktura rozwojowej oceny neuropsychologicznej	266
1.3.2. Znaczenie rozwojowej diagnostyki neuropsychologicznej	271
2. Profile neuropsychologiczne wybranych zaburzeń dzieci i młodzieży	272
2.1. Profil neuropsychologiczny osób z ADHD	274
2.2. Profil neuropsychologiczny osób z ASD	276
2.3. Profil neuropsychologiczny osób z FASD	279
2.4. Profil neuropsychologiczny osób z zaburzeniami lękowymi ...	282
2.5. Profil neuropsychologiczny osób z PTSD	284
3. Ocena neuropsychologiczna wybranych zaburzeń dzieci i młodzieży	288
3.1. Ogólna specyfika oceny neuropsychologicznej wybranych zaburzeń	289
3.2. Ocena neuropsychologiczna pacjenta z ADHD	290
3.3. Ocena neuropsychologiczna pacjenta z ASD	292
3.4. Ocena neuropsychologiczna osób z FASD	294
3.5. Ocena neuropsychologiczna pacjenta z PTSD oraz z zaburzeniami lękowymi	296

IV. ETYKA PROWADZENIA DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY	299
1. Standardy etyczne diagnozy	301
2. Dziecko jako podmiot diagnozy	306
2.1. Świadoma zgoda na badanie dziecka	306
3. Kontrakt na badanie diagnostyczne	311
4. Zagadnienia etyczne związane z przeprowadzaniem badań testami i kwestionariuszami psychologicznymi w diagnostyce dzieci i młodzieży	315
4.1. Odpowiednie właściwości narzędzi diagnozy psychologicznej .	315
4.2. Możliwe nadużycia związane z przeprowadzaniem badania psychologicznego	320
4.3. Możliwe nadużycia związane z nieprawidłową oceną i interpretacją wyników	322
4.4. Wyciąganie wniosków diagnostycznych na podstawie badań testowych	325
5. Komunikowanie wyników diagnozy	329
Bibliografia	331
Spis tabel	389
Spis rysunków	391